

Reglement per 1 januari 2021

19 januari 2021

Document Reglement per 1 januari 2021
Status Definitief
Datum 19 januari 2021

Projectcode ZZA6500-2

Auteur(s) P.A.M. Canisius
Gecontroleerd door I.J.M. de Beer
Goedgekeurd door J.N. de Koning

Paraaf

Adres Stichting Pensioenfonds Witteveen+Bos
Leeuwenbrug 8
Postbus 233
7400 AE Deventer
+31 (0)570 69 79 11
pensioenfonds.witteveenbos.nl
KvK 41244136

Uw pensioen hangt op lange termijn af van zeer veel externe factoren zoals rente, inflatie, sterftekansen, economische ontwikkelingen, wetgeving die door het Pensioenfonds niet zijn te beïnvloeden. Uw pensioen is dus geen gegarandeerd product maar een behoudend beleid kan zorgen voor beperkte en aanvaardbare risico's.

© Stichting Pensioenfonds Witteveen+Bos

Niets uit dit bestek/drukwerk mag worden veeelvoudigd en/of openbaar gemaakt in enige vorm, hetzij elektronisch, mechanisch dan wel met digitale technieken door fotokopieën, opnamen, internet of op enige andere wijze zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Stichting Pensioenfonds Witteveen+Bos noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

INHOUDSOPGAVE

ALGEMEEN	3
1 BEGRIPSBEPALINGEN	4
2 DEELNEMERS EN ASPIRANT DEELNEMERS	6
3 AARD VAN DE PENSIOENAANSPRAKEN	8
4 GRONDSLAGEN VOOR DE PENSIOENBEREKENING	10
5 OUDERDOMSPENSIOEN	11
6 PARTNERPENSIOEN	13
7 SCHEIDING	14
8 WEZENPENSIOEN	15
9 BEPERKINGEN EN OMZETTING PARTNERPENSIOEN	16
10 AANVULLEND EN EXCEDENT-ARBEIDSONGESCHIKTHEIDSPENSIOEN	17
11 DEELTIJDERS	18
12 DEELNEMERSBIJDRAGEN EN ASPIRANT-DEELNEMERSBIJDRAGEN, VERPLICHTINGEN VENNOOTSCHAP	19
13 FISCALE MAXIMERINGEN	21
14 RESULTAATDELING EN KORTING	22
15 RECHTEN BIJ BEËINDIGING DIENSTVERBAND	24

16	AFKOOP	25
17	ANTICUMULATIEBEPALING	27
18	WAARDEOVERDRACHT	28
19	VERPLICHTINGEN VAN DE DEELNEMERS, HERVERZEKERING	29
20	WIJZIGING OF BEËINDIGING	30
21	ONVOORZIENE GEVALLEN, GESCHILLEN	31
22	OVERGANGSBEPALINGEN	32
23	BESLAG EN VERVREEMDING	33
24	INWERKINGTREDING	34

Laatste pagina 35

	Bijlage(n)	Aantal pagina's
I	Sekseneutrale en kostenneutrale omzettingsfactoren	5
II	Afkoopvoet naar leeftijd en pensioensoort	6
III	Actuariële grondslagen	2

ALGEMEEN

Artikel 0.1

Per 1 januari 2007 is de Pensioenwet van kracht, waarin de kaders worden aangegeven die gelden voor de opbouw, toezegging, overdracht, uitkering en alle andere handelingen betreffende pensioenen.

Artikel 0.2

De basis van de Pensioenwet wordt gevormd door de driehoeksverhouding tussen werknemer, werkgever en pensioenuitvoerder. Dit komt tot uitdrukking in de volgende begrippen:

- de **pensioenovereenkomst** tussen de werkgever en de werknemer;
- de **uitvoeringsovereenkomst** tussen de werkgever en de pensioenuitvoerder aangaande uitvoering van de pensioenovereenkomst;
- het **pensioenreglement**, waarin de rechtsverhouding tussen de pensioenuitvoerder en de deelnemer is vastgelegd.

Artikel 0.3

Dit document beschrijft het in artikel 0.2 bedoelde pensioenreglement. In dit pensioenreglement is tevens de pensioenovereenkomst geïntegreerd. Middels een verwijzing naar dit pensioenreglement in de individuele arbeidsovereenkomst tussen de werkgever en de werknemer komt aldus de pensioenovereenkomst tot stand.

Artikel 0.4

Ten aanzien van de in de Pensioenwet genoemde soorten pensioenovereenkomsten betreft het hier een uitkeringsovereenkomst, zij het met in dit reglement nader omschreven specifieke voorwaarden en bepalingen.

Artikel 0.5

Op diverse plaatsen in dit reglement worden bepalingen uit de Pensioenwet in verkorte vorm overgenomen. Onverkort blijven hierdoor echter de bepalingen uit de Pensioenwet wel degelijk van kracht.

1

BEGRIPSBEPALINGEN

In dit reglement wordt verstaan onder:

Pensioenwet

Wet van 7 december 2006, houdende regels betreffende pensioenen.

Pensioenfonds

Stichting Pensioenfonds Witteveen+Bos.

Vennootschap

Witteveen+Bos Raadgevende ingenieurs b.v., of door deze aangewezen ondernemingen.

Bestuur

Het bestuur van het Pensioenfonds.

(Aspirant-)deelnemer

Degene die overeenkomstig de bepalingen van artikel 2 van dit reglement (aspirant) deelnemer is.

Gewezen deelnemer

Degene van wie het deelnemerschap is beëindigd, anders dan door overlijden of door ingang van het ouderdomspensioen, en die jegens het Pensioenfonds een pensioenaanspraak heeft.

Gepensioneerde

Degene voor wie het pensioen is ingegaan.

AOW-gerechtigde leeftijd

De wettelijk bepaalde leeftijd waarop de AOW-uitkering ingaat.

Pensioendatum

De datum waarop de leeftijd van 67 jaar wordt bereikt.

Pensioensalaris

Het twaalfvoud van het per 1 januari van elk kalenderjaar of per het latere tijdstip van aanvang binnen dat jaar van het deelnemerschap geldende vaste bruto maandsalaris vermeerderd met de dan geldende vakantietoeslag, uitgaande van een voltijdsbetrekking; voor het maximale pensioensalaris zie bijlage III.

AOW-uitkering

Het per 1 januari van elk kalenderjaar geldende bedrag van de uitkering ingevolge de Algemene Ouderdomswet.

Franchise

Per 1 januari van ieder volgend jaar wordt de franchise aangepast met de (trendmatige) aanpassing van de salarisschalen zoals door de Vennootschap vastgesteld. Zie bijlage III.

Pensioengrondslag

Het pensioensalaris minus de franchise en bedraagt tenminste 30 % van het pensioensalaris.

Deeltijd

Dit reglement is gebaseerd op een 100 % dienstbetrekking. Voor deelnemers met een deeltijdfactor gelden op die deeltijdfactor aangepaste bedragen (zie artikel 11).

Partner

- a. de man of vrouw met wie de (gewezen) (aspirant-)deelnemer of gepensioneerde is gehuwd;
- b. indien de (gewezen) deelnemer niet is gehuwd, wordt op uitdrukkelijk verzoek van die (gewezen) deelnemer de man of vrouw met wie de (gewezen) deelnemer ongehuwd samenwoont als partner beschouwd indien:
  - de deelnemer ten genoegen van het bestuur aannemelijk maakt dat het samenlevingsverband ten minste een half jaar heeft geduurd; en
  - de betreffende partner geen familie is van de werknemer in de rechte lijn; en
  - de deelnemer en diens partner een notarieel verleden samenlevingscontract aan het bestuur overleggen, inhoudende:
    1. de naam en de geboortedatum van zowel de (gewezen) deelnemer als de partner;
    2. de aanvangsdatum van het samenlevingsverband;
    3. het woonadres op die aanvangsdatum;
    4. (enige) vermogensrechtelijke aangelegenheden;
    5. de aanwijzing door de partners, met uitsluiting van ieder ander, van elkaar als begunstigen van partnerpensioen;
    6. de beëindigingsvoorwaarden;Het bovenstaande is mede van toepassing op aspirant-deelnemers en gepensioneerden;
- c. de man of vrouw, niet vallende onder a. en b., met wie de (gewezen)(aspirant-) deelnemer of gepensioneerde een geregistreerd partnerschap bij de burgerlijke stand is aangegaan.

Scheiding

Echtscheiding, ontbinding van het huwelijk na scheiding van tafel en bed dan wel het verbreken van het samenlevingsverband of het samenlevingscontract als hierboven bedoeld dan wel beëindiging van het geregistreerd partnerschap bij de burgerlijke stand. De (gewezen) deelnemer of gepensioneerde dient het Pensioenfonds schriftelijk te informeren over de scheiding.

Scheidingsdatum

De datum waarop de echtscheiding of ontbinding van het huwelijk na scheiding van tafel en bed wordt ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand, dan wel de datum waarop het ongehuwde samenlevingsverband of het samenlevingscontract wordt beëindigd, dan wel de datum waarop de beëindiging van het geregistreerd partnerschap wordt ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand.

(Pleeg)kind

- a. het kind jonger dan 18 jaar dat tot de (gewezen) deelnemer respectievelijk gepensioneerde of aspirant-deelnemer in familierechtelijke betrekking staat, alsmede het pleegkind jonger dan 18 jaar dat door de (gewezen) deelnemer of aspirant-deelnemer als eigen kind wordt opgevoed in wettelijke voogdijschap;
- b. het (pleeg)kind als bedoeld onder a. dat de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt, maar niet ouder dan 27 jaar, indien en voor zover hij of zij studeert in de zin van de Wet Studiefinanciering 2000 dan wel in de zin van de Algemene Kinderbijslagwet.

Gewezen partner

De vrouw, respectievelijk man, van wie het huwelijk c.q. partnerschap met een (gewezen) deelnemer of gepensioneerde is geëindigd door scheiding.

2

DEELNEMERS EN ASPIRANT DEELNEMERS

Artikel 2.1

Deelnemer aan de pensioenregeling is de werknemer die tenminste twee maanden in dienst is van de Vennootschap. De deelname gaat in vanaf de dag waarop hij/zij 21 jaar wordt, dan wel de dag waarop hij/zij na het bereiken van de 21-jarige leeftijd in dienst is getreden.

Voor werknemers die minder dan twee maanden in dienst van de Vennootschap zijn, geldt voorafgaand aan een eventueel deelnemerschap, een tijdelijke risicodekking conform art. 6.2. van dit pensioenreglement. Indien en voor zover er sprake is van arbeidsongeschiktheid heeft de hiervoor bedoelde werknemer recht op een premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid, als bedoeld in artikel 12 lid 4 van dit pensioenreglement. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat er vanaf aanvang van het dienstverband - in de mate waarin er sprake is van arbeidsongeschiktheid - sprake is geweest van deelnemerschap.

Artikel 2.2

Aspirant-deelnemer aan de pensioenregeling is de werknemer in dienst van de Vennootschap, die jonger is dan 21 jaar en een partner en/of kind heeft.

Artikel 2.3

Het deelnemerschap eindigt bij:

- a. pensionering op de (vervroegde) pensioendatum;
- b. overlijden voor de pensioendatum op de dag van overlijden;
- c. verbreking van de dienstbetrekking met de Vennootschap, tenzij de dienstbetrekking wordt verbroken tijdens een periode waarin de deelnemer een uitkering ontvangt krachtens de Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen op basis van een arbeidsongeschiktheidspercentage van 80 % of meer. Ingeval de deelnemer een uitkering ontvangt krachtens de Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen op basis van een arbeidsongeschiktheidspercentage van 80 % of meer, wordt het deelnemerschap beëindigd op de laatste dag dat de deelnemer deze uitkering krachtens de Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen op basis van een arbeidsongeschiktheidspercentage van 80 % of meer geniet, tenzij de betrokkene dan wederom in dienst van de Vennootschap is getreden.

Artikel 2.4

Het aspirant-deelnemerschap eindigt:

- a. bij overlijden op de dag van overlijden;
- b. indien de dienstbetrekking met de Vennootschap wordt verbroken, op de dag van verbreken;
- c. op de dag dat de 21-jarige leeftijd wordt bereikt.

Artikel 2.5

Het Pensioenfonds verstrekt aan (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en andere aanspraakgerechtigden de informatie als bedoeld bij of krachtens de Pensioenwet. Deze informatie betreft voor deelnemers onder andere:

- a. het Pensioenfonds informeert de werknemer binnen drie maanden na de start van het verwerven van pensioenaanspraken door de werknemer over de kenmerken van de pensioenregeling, waaronder de uitvoering van de pensioenregeling en over persoonlijke omstandigheden die een actie van de werknemer kunnen vergen. De werknemer wordt daarbij tevens gewezen op de website van de pensioenuitvoerder en op de mogelijkheid het pensioenregister te raadplegen;

- b. jaarlijks ontvangt iedere deelnemer een opgave van (in ieder geval) de stand van de verworven pensioenaanspraken, de reglementair te bereiken pensioenaanspraken met de waarschuwing dat deze opgave kan verschillen van de definitieve hoogte van de te ontvangen pensioenuitkeringen en de aan het desbetreffende of voorafgaande kalenderjaar toe te rekenen waardeangroei van diens pensioenaanspraken overeenkomstig artikel 3.127 van de Wet op de inkomstenbelasting 2001 en de daarop berustende bepalingen;
- c. daarnaast stelt het Pensioenfonds voor (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en andere aanspraakgerechtigden de informatie als bedoeld bij of krachtens de Pensioenwet beschikbaar op de website.

3

AARD VAN DE PENSIOENAANSPRAKEN

Artikel 3.1

De pensioenregeling omvat:

- a. een levenslang ouderdomspensioen, ten behoeve van de (gewezen) deelnemer, ingaande op pensioendatum en uit te keren tot en met de dag van overlijden van betrokkene;
- b. een levenslang partnerpensioen ten behoeve van de partner van de (gewezen) deelnemer, de gepensioneerde of de aspirant-deelnemer, ingaande op de dag volgend op de dag van overlijden van de (gewezen) deelnemer, de gepensioneerde of aspirant-deelnemer en alsdan tot en met de dag van het overlijden van de partner uit te keren;
- c. een tijdelijk partnerpensioen uitsluitend ten behoeve van de partner van de deelnemer of aspirant-deelnemer, ingaande op de dag volgend op de dag van het overlijden van de deelnemer of aspirant-deelnemer en alsdan tot en met de dag van het overlijden van de partner c.q. de datum waarop de partner de AOW-gerechtigde leeftijd bereikt, uit te keren, doch uiterlijk tot de pensioendatum van de overleden deelnemer of aspirant-deelnemer uit te keren;
- d. een levenslang bijzonder partnerpensioen ten behoeve van de gewezen partner van de (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde, ingaande op de dag volgend op de dag van het overlijden van de (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde en alsdan tot en met de dag van het overlijden van de gewezen partner uit te keren;
- e.
  1. een wezenpensioen ten behoeve van ieder kind jonger dan 18 jaar, ingaande op de dag volgend op de dag van overlijden en alsdan uit te keren tot de dag waarop het kind 18 jaar wordt, dan wel tot de dag waarop het voordien mocht overlijden;
  2. een wezenpensioen ten behoeve van ieder kind van 18 jaar en ouder doch jonger dan 27 jaar, als bedoeld in artikel 1, (pleeg)kind onder b, ingaande op de dag van het overlijden en alsdan uit te keren uiterlijk tot de dag waarop het kind 27 jaar wordt of tot de dag waarop het voordien mocht overlijden;
  3. kinderen geboren binnen 306 dagen na het overlijden van een (aspirant-) deelnemer hebben aanspraak op wezenpensioen;
  4. voor kinderen geboren, erkend of tot pleegkind opgenomen na het einde van de deelneming- c.q. aspirant-deelneming wegens vertrek, bestaat geen aanspraak op wezenpensioen.

Artikel 3.2

De in de voorgaande leden beschreven pensioenen zijn jaarlijkse pensioenen die worden uitgekeerd in gelijke perioden bij nabetaling. Gerechtigde tot het ouderdomspensioen is de gepensioneerde; gerechtigde tot het partnerpensioen is de partner; gerechtigde tot het wezenpensioen is het betrokken kind c.q. diens wettelijke vertegenwoordiger. De uitbetalingen zullen geschieden in een Nederlands wettig betaalmiddel.

Artikel 3.3

De jaarlijks te verlenen aanspraken op pensioen dienen in elk geval steeds aan het einde van ieder kalenderjaar dan wel, indien het deelnemerschap eerder eindigt, bij beëindiging van het deelnemerschap volledig te zijn gefinancierd.

Artikel 3.4

De hoogte van de jaarlijks toe te kennen pensioenaanspraken is afhankelijk van de in artikel 12 omschreven totale bijdrage.

Artikel 3.5

De hoogte van de totale opgebouwde pensioenaanspraken is mede afhankelijk van de financiële positie van het Pensioenfonds zoals aangegeven in artikel 14.

Artikel 3.6

Waar in dit reglement over pensioenaanspraken wordt gesproken, worden de pensioenaanspraken bedoeld rekening houdend met de bepalingen van artikel 14.

4

GRONDSLAGEN VOOR DE PENSIOENBEREKENING

Artikel 4.1

De pensioengrondslag in enig jaar is gelijk aan het pensioensalaris in dat jaar verminderd met de franchise van dat jaar en bedraagt minimaal 30 % van het pensioensalaris.

5

OUDERDOMSPENSIEN

Artikel 5.1

Rekening houdend met de bepalingen in artikel 12 en 14 bedraagt de opbouw van het levenslang ouderdomspensioen, genoemd onder artikel 3 lid 1a, per 1 januari 2021 1,275 % van de in het desbetreffende jaar voor de deelnemer vastgestelde pensioengrondslag.

Artikel 5.2

Het Pensioenfonds stelt de (gewezen) deelnemer in de gelegenheid vanaf een bepaalde datum, tussen de dag waarop de 55-jarige leeftijd wordt bereikt en de dag waarop de 67-jarige leeftijd wordt bereikt, met pensioen te gaan, een en ander onder de volgende voorwaarden:

- a. de op de vervroegde pensioendatum opgebouwde aanspraken op levenslang ouderdomspensioen worden op collectief actuair gelijkwaardige en seksneutrale wijze vastgesteld. De uitruilfactoren zijn opgenomen in bijlage I en zijn door het bestuur vastgesteld;
- b. indien de (gewezen) deelnemer een partner heeft, dient het verzoek tot vervroeging van het levenslang ouderdomspensioen mede ondertekend te zijn door de partner van de (gewezen) deelnemer;
- c. vervroeging van het levenslang ouderdomspensioen is niet mogelijk, indien de (gewezen) deelnemer een uitkering ontvangt in de zin van de WAO, dan wel WIA;
- d. vervroeging van het levenslang ouderdomspensioen is slechts mogelijk, indien de dienstbetrekking uiterlijk op de vervroegde pensioendatum wordt beëindigd, met uitzondering van het bepaalde in artikel 5.3;
- e. de (gewezen) deelnemer die zijn ouderdomspensioen wil laten ingaan op een datum die is gelegen vóór vijf jaar voor het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd, dient aan het Pensioenfonds te verklaren dat hij vanaf de datum dat zijn ouderdomspensioen ingaat geen inkomsten uit arbeid meer geniet of zal gaan genieten. Een eenmaal ingegaan ouderdomspensioen kan niet meer worden stopgezet.

Artikel 5.3

Een actieve deelnemer kan het ouderdomspensioen al gedeeltelijk vervroegd laten ingaan:

- dit is mogelijk in eenheden van 10 % van het reeds opgebouwde pensioen, waarbij het percentage dienstverband in gelijke mate wordt of reeds is teruggebracht;
- een verdere uitbreiding van het gedeeltelijk ingaan van het ouderdomspensioen op een later moment is mogelijk in eenheden van 10 %;
- onder de huidige regelgeving kan vanaf vijf jaar voor de AOW leeftijd gebruik gemaakt worden van deze mogelijkheid;
- op het gedeeltelijke ouderdomspensioen wordt de vervroegingsfactor conform bijlage I, tabel I.1 toegepast;
- het is niet mogelijk om op een eenmaal gemaakte keuze terug te komen, behalve indien het een uitbreiding van het percentage betreft;
- het gedeeltelijk laten ingaan van het ouderdomspensioen kan niet gecombineerd worden met de hoog-laag constructie, zoals aangegeven in artikel 5.4.

Artikel 5.4.

Op verzoek van de (gewezen) deelnemer kan, voor zover zulks in overeenstemming is met de ter zake relevante wettelijke bepalingen, eenmalig op de (vervroegde) pensioendatum het alsdan ingaande ouderdomspensioen dat wordt uitgekeerd hoger worden vastgesteld dan het ouderdomspensioen dat wordt uitbetaald in een periode die hierop volgt. Op de vervroegde pensioendatum kan de (gewezen) deelnemer kiezen voor een hoger ouderdomspensioen tot de 67-jarige leeftijd, de AOW-gerechtigde leeftijd of de

72-jarige leeftijd. Op de pensioendatum kan de (gewezen) deelnemer kiezen voor een hoger ouderdomspensioen tot de 72-jarige leeftijd. De hoogste uitkering is $33 \frac{1}{3}$ % hoger dan de laagste uitkering. Bij de toepassing van de hiervoor genoemde verhouding kan voor wat betreft het uitkeringsniveau voorafgaand aan de AOW-gerechtigde leeftijd een bedrag ter grootte van maximaal de bruto dubbele AOW-uitkering op jaarbasis inclusief de bruto vakantietoeslag en eventuele overige opslagen voor een gehuwde van wie de partner jonger is dan de AOW-gerechtigde leeftijd, als omschreven in de Algemene Ouderdomswet, buiten beschouwing blijven. De hoogte van het partnerpensioen blijft ongewijzigd. De berekening geschiedt op basis van de collectief actuariële neutrale factoren die zijn opgenomen in bijlage I. Deze collectief actuariële neutrale factoren zijn door het bestuur vastgesteld.

Door de hoog/laag-uitkering als bedoeld in artikel 5.4 mag het ouderdomspensioen tijdelijk meer gaan bedragen dan 100 % van het loon dat op grond van fiscale wet- en regelgeving in aanmerking mag worden genomen. Een verzoek voor een hoog/laag-uitkering van het ouderdomspensioen dient door de (gewezen) deelnemer ten minste twee maanden vóór de door de (gewezen) deelnemer gewenste ingangsdatum van het ouderdomspensioen schriftelijk bij het bestuur te worden ingediend.

6

PARTNERPENSIOEN

Artikel 6.1

Onverminderd het bepaalde in de artikelen 3, 7 en 9 bedraagt het levenslang partnerpensioen ten behoeve van de partner van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde 70 % van het ingevolge artikel 5 lid 1 vastgestelde levenslang ouderdomspensioen, dat de gewezen deelnemer of gepensioneerde heeft verworven dan wel de deelnemer zou hebben verworven, indien hij niet voor de pensioendatum ware overleden, doch tot dat tijdstip in dienst van de Vennootschap zou zijn gebleven en wel met de pensioengrondslag die het laatst voor hem gegolden heeft, en met een pensioenopbouw van 1,875 % per jaar.

Artikel 6.1 sub a

In aanvulling op artikel 6.1 geldt dat alle rechten op levenslang partnerpensioen opgebouwd tot 1 januari 2013, uitgaan van een pensioendatum van de deelnemer van 65 jaar; de rechten opgebouwd na 1 januari 2013 gaan uit van een pensioendatum van de deelnemer van 67 jaar.

Artikel 6.2

Het levenslang partnerpensioen ten behoeve van de partner van de aspirant-deelnemer bedraagt 49 % van de laatstelijk voor betrokkene vastgestelde pensioengrondslag, behoudens het bepaalde in artikel 3 en artikel 13.

Artikel 6.3

Het tijdelijke partnerpensioen bedraagt een basisbedrag van EUR 10.500,-- plus 15 % van het laatst vastgestelde pensioensalaris van de (aspirant-)deelnemer, behoudens het bepaalde in artikel 3 en artikel 13.

7

SCHEIDING

Artikel 7.1

Het levenslang bijzonder partnerpensioen ten behoeve van de gewezen partner van de deelnemer is gelijk aan het premievrije partnerpensioen dat de deelnemer ten behoeve van haar respectievelijk hem zou hebben verkregen, indien betrokkene op de scheidingsdatum de deelneming wegens beëindiging van het dienstverband had beëindigd. De gewezen partner ontvangt een bewijs van haar respectievelijk zijn aanspraken. De deelnemer dient het Pensioenfonds schriftelijk te informeren over de scheiding.

Artikel 7.2

Het levenslang bijzonder partnerpensioen ten behoeve van de gewezen partner van een gewezen deelnemer of gepensioneerde is gelijk aan het premievrije partnerpensioen dat de deelnemer ten behoeve van haar respectievelijk hem heeft verkregen bij de beëindiging van de deelneming. De gewezen partner ontvangt een bewijs van haar respectievelijk zijn aanspraken, in zoverre het Pensioenfonds hierover door de gewezen deelnemer c.q. partner is geïnformeerd.

Artikel 7.3

Indien een partnerrelatie van een gepensioneerde eindigt door scheiding, verkrijgt de gewezen partner van de gepensioneerde een aanspraak op partnerpensioen in gelijke mate als de gepensioneerde ten behoeve van die partner heeft behouden bij het ingaan van het ouderdompensioen.

Artikel 7.4

Het bepaalde in artikel 7 lid 1, 2 en 3 vindt geen toepassing, indien de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde en diens partner bij notarieel verleden akte anders overeenkomen of bij een schriftelijke overeenkomst met het oog op de scheiding anders overeenkomen. De overeenkomst is slechts geldig, indien aan de overeenkomst een verklaring van het Pensioenfonds is gehecht dat het bereid is een uit de afwijking voortvloeiend pensioenrisico te dekken.

Artikel 7.4.a

De kosten voor het uitvoeren van berekeningen en het overzetten van de rechten in de pensioenadministratie bedragen EUR 1.000,- en zijn voor rekening van de deelnemer; het bedrag dient vooraf te worden voldaan.

Artikel 7.5

Het levenslang bijzonder partnerpensioen wordt in mindering gebracht op het levenslang partnerpensioen.

Artikel 7.6

In geval van echtscheiding of scheiding van tafel en bed of beëindiging van een bij de burgerlijke stand geregistreerd partnerschap vindt verevening van het tijdens het huwelijk dan wel de duur van het geregistreerd partnerschap bij het Pensioenfonds opgebouwde ouderdompensioen plaats conform de 'Wet verevening pensioenrechten bij scheiding'.

WEZENPENSIOEN

Artikel 8.1

Indien het een kind van een gewezen deelnemer of gepensioneerde betreft, bedraagt het wezenpensioen per kind 14 % van het levenslang ouderdompensioen als bedoeld in artikel 5 lid 1. In het geval van een kind van een deelnemer bedraagt het wezenpensioen per kind 14 % van het ingevolge artikel 5 lid 1 bedoelde levenslang ouderdompensioen, dat de deelnemer zou hebben genoten indien hij niet voor de pensioendatum ware overleden doch tot op dat tijdstip in dienst van de Vennootschap zou zijn gebleven en wel met de pensioengrondslag, die het laatst voor hem gegolden heeft. Het wezenpensioen per kind ten behoeve van het kind van een aspirant-deelnemer bedraagt 9,8 % van de pensioengrondslag. In alle gevallen geldt onverminderd het bepaalde in artikel 3.

Artikel 8.1 sub a

In aanvulling op artikel 8.1 geldt dat alle rechten op wezenpensioen, opgebouwd tot 1 januari 2013, uitgaan van een pensioendatum van de deelnemer van 65 jaar. De rechten opgebouwd na 1 januari 2013 gaan uit van een pensioendatum van de deelnemers van 67 jaar.

Artikel 8.2

Onverminderd het bepaalde in artikel 3 wordt het wezenpensioen als omschreven in artikel 8 lid 1 verdubbeld, indien de (gewezen) deelnemer overlijdt zonder een partner na te laten of zodra zijn respectievelijk haar partner overlijdt.

9

BEPERKINGEN EN OMZETTING PARTNERPENSIOEN

Artikel 9.1

Geen recht op partnerpensioen bestaat voor de partner met wie de (gewezen) deelnemer is gehuwd dan wel een partnerschap is aangegaan na de pensioendatum. Evenmin bestaat recht op wezenpensioen voor kinderen uit zodanig huwelijk of partnerschap geboren op of na de pensioendatum.

Artikel 9.2 Omzetting partnerpensioen in ouderdompensioen

De aanspraak op partnerpensioen kan onder voorwaarden worden omgezet in een verhoging van het ouderdompensioen:

- a. vanaf een half jaar tot uiterlijk drie maanden vóór de pensioendatum, kan de (gewezen) deelnemer kiezen voor een verhoging van de aanspraak op ouderdompensioen in plaats van een aanspraak op partnerpensioen. De keuze geschiedt door middel van een keuzeformulier dat, na een daartoe strekkend verzoek, door het Pensioenfonds aan de (gewezen) deelnemer ter beschikking wordt gesteld. Het Pensioenfonds dient vóór de pensioendatum in het bezit te zijn van een zowel door de (gewezen) deelnemer als diens partner ondertekend keuzeformulier;
- b. de feitelijke omzetting van partnerpensioen in ouderdompensioen wordt voorafgaande aan de pensionering vastgelegd in een notarieel verleden akte of door een schriftelijke overeenkomst en ondertekend door de deelnemer en de partner. Indien de (gewezen) deelnemer geen partner heeft of heeft gehad, is het bepaalde in de vorige volzin niet van toepassing;
- c. een keuze van de (gewezen) deelnemer voor verhoging van het ouderdompensioen in plaats van de aanspraak partnerpensioen heeft tot gevolg dat de tot de pensioendatum opgebouwde aanspraak op ouderdompensioen wordt aangepast, terwijl de opgebouwde aanspraak op partnerpensioen, ten behoeve van de partner met wie de (gewezen) deelnemer op de pensioendatum is gehuwd of een geregistreerd partnerschap heeft, vervalt. De berekening geschiedt op basis van de collectief actuariële neutrale factoren (zie bijlage I). Deze actuariële factoren zijn door het bestuur vastgesteld;
- d. indien reeds een aanspraak op bijzonder partnerpensioen als bedoeld in artikel 7 is toegekend, wordt een verhoging als bedoeld onder c. slechts toegepast op het tot de pensioendatum opgebouwde ouderdompensioen, nadat dit is verminderd met het ouderdompensioen waarvan dat bijzonder partnerpensioen op de scheidingsdatum is afgeleid, rekening houdend met eventuele verhogingen en/of kortingen als bedoeld in artikel 14.

Artikel 9.3

De (gewezen) deelnemer heeft ook de mogelijkheid om vanaf de (vervroegde) pensioendatum een hoger partnerpensioen mee te verzekeren in ruil voor een lager ouderdompensioen. Het verhoogde partnerpensioen dat na uitruil wordt verzekerd mag maximaal 100 % van het verlaagde ouderdompensioen bedragen. Het verhoogde partnerpensioen na de uitruil mag ook niet meer bedragen dan 70 % van het laatstgenoten pensioengevend salaris. Voor de toepassing hiervan wordt onder partnerpensioen verstaan het partnerpensioen met inbegrip van het bijzonder partnerpensioen.

10

AANVULLEND EN EXCEDENT-ARBEIDSONGESCHIKTHEIDSPENSIOEN

Artikel 10.1

Dit pensioenreglement voorziet behoudens artikel 2.3 niet in compenserende maatregelen in het kader van de Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen.

11

DEELTIJDERS

Artikel 11.1

Indien een deelnemer een arbeidsovereenkomst heeft van minder dan het normale aantal arbeidsuren, gelden de volgende bijzondere bepalingen:

- a. de pensioengrondslag wordt berekend door het pensioensalaris bij volledig dienstverband te verminderen met de franchise en daarna naar rato van de verhouding van de feitelijke en volledige arbeidstijd te verrekenen;
- b. de in lid a berekende pensioengrondslag is uitgangspunt voor de opbouw van de aanspraken en de berekening van de bijdragen conform artikel 12 lid 1;
- c. het in artikel 6.3 bedoelde pensioen wordt herberekend naar rato van de verhouding van de feitelijke en volledige arbeidstijd.

12

DEELNEMERSBIJDRAGEN EN ASPIRANT-DEELNEMERSBIJDRAGEN, VERPLICHTINGEN VENNOOTSCHAP

Artikel 12.1

De totale premiebijdrage voor de deelnemers wordt uitgedrukt in een percentage van de pensioengrondslag op jaarbasis met een minimum van 20 % en een maximum van 25 %. De premiebijdrage voor de aspirant-deelnemers bedraagt 2 % van de pensioengrondslag.

Artikel 12.2

Deelnemers zijn voor deelname aan deze regeling een premie verschuldigd ter grootte van 40 % van de totale premie. De Vennootschap betaalt 60 % van de totale premie.

Artikel 12.3

Vanaf 1 januari 2009 is een herstelperiode van kracht. Gedurende de herstelperiode bedraagt de totale premiebijdrage 27,5 % (waarbij de bandbreedte uit artikel 12.1 wordt overschreden). De deelnemers betalen hiervan 10/27,5 deel en de Vennootschap 17,5/27,5 deel (dit in afwijking van artikel 12.2).

Artikel 12.4

In afwijking van het bepaalde in artikel 12 lid 2 is een deelnemer, die een uitkering ontvangt krachtens de Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen op basis van een arbeidsongeschiktheidspercentage van 80 of meer, geen jaarlijkse bijdrage als bedoeld in lid 2 verschuldigd. De in het betrokken kalenderjaar voor opbouw van de in dit pensioenreglement beschreven pensioenaanspraken benodigde gelden komen in dit geval geheel voor rekening van het Pensioenfonds. De verdere opbouw van bedoelde pensioenaanspraken vindt plaats op basis van de laatst vastgestelde pensioengrondslag en de laatst vastgestelde verhouding tussen de feitelijke en volledige arbeidstijd. Met laatst vastgestelde wordt bedoeld de situatie voor het ingaan van de arbeidsongeschiktheid door ziekte.

Artikel 12.5

Het in artikel 12 lid 1 en lid 3 genoemde percentage dient zodanig hoog te zijn dat de premiebijdrage minimaal kostendekkend is zoals bedoeld in de geldende wet- en regelgeving en wordt door het bestuur vastgesteld na schriftelijk advies van de actuaaris.

Artikel 12.6

De verplichtingen van de Vennootschap aangaande de pensioenvoorziening worden opgenomen in een afzonderlijke overeenkomst tussen het Pensioenfonds en de Vennootschap. Deze uitvoeringsovereenkomst ligt voor de deelnemers bij het secretariaat van het Pensioenfonds ter inzage.

Artikel 12.7

De deelnemersbijdrage wordt door de Vennootschap ingehouden op het salaris van de (aspirant-) deelnemer, en wel in dezelfde termijnen als waarin het salaris wordt uitbetaald.

Artikel 12.8

Indien de in artikel 12 lid 3 bedoelde maximale totale bijdrage niet kostendekkend is zoals bedoeld in de geldende wet- en regelgeving, zullen de bij de totstandkoming van de pensioenregeling betrokken partijen in overleg treden om de pensioenpremie voorbij het maximum te verhogen, dan wel de pensioenregeling aan te passen. Indien voornoemde partijen niet tot een akkoord komen, is het Pensioenfonds gerechtigd om de pensioenopbouw zodanig aan te passen dat de premie wel kostendekkend is.

Artikel 12.9

Per 1 januari 2021 is de voor opbouw beschikbare premie in 2021, zoals beschreven in artikel 12 lid 8, gelijk aan de in artikel 12 lid 3 genoemde premiebijdrage van 27,5 % van de pensioengrondslag, tenzij dit tot gevolg heeft dat zonder de 2,5 % herstellpremie de pensioenen moeten worden gekort. Jaarlijks wordt op basis van de situatie van het fonds per jaareinde beoordeeld, mits de tijdelijke opslag van 2,5 % wordt betaald (lees: mits er nog sprake is van een herstelltekort), of er voldoende aanleiding is om de extra 2,5 % premie in artikel 12 lid 3 voor de opbouw te bestemmen in plaats van voor herstel van de financiën van het fonds.

13

FISCALE MAXIMERINGEN

Artikel 13.1

Het levenslang ouderdomspensioen kan nimmer meer bedragen dan 100 % van het loon van de deelnemer dat op grond van fiscale wet- en regelgeving in aanmerking mag worden genomen, nadat dit loon is verminderd met de enkelvoudige AOW-uitkering voor een gehuwde gerechtigde met een partner die de AOW-gerechtigde leeftijd heeft bereikt of ouder en vermeerderd met de vakantietoeslag.

Artikel 13.2

Het levenslang partnerpensioen kan nimmer meer bedragen dan 70 % van het loon van de deelnemer (zie artikel 13.1).

Artikel 13.3

Het tijdelijk partnerpensioen kan nimmer meer bedragen dan het gezamenlijke bedrag van 8/7 maal de nominale uitkering ingevolge de Algemene nabestaandenwet, vermeerderd met de vakantietoeslag, en het verschil in verschuldigde premie voor de volksverzekeringen over het partnerpensioen voor en na de AOW-gerechtigde leeftijd.

Artikel 13.4

Het wezenpensioen kan nimmer meer bedragen dan 14 % van het laatste pensioensalaris van de deelnemer, nadat dit salaris is verminderd met de enkelvoudige AOW-uitkering voor een gehuwde gerechtigde met een partner die de AOW-gerechtigde leeftijd heeft bereikt of ouder. Het maximum kan worden verdubbeld indien beide (pleeg-/stief-)ouders van het betrokken kind zijn overleden.

Artikel 13.5

Of de in dit artikel omschreven fiscale maxima worden overschreden, wordt vastgesteld:

- a. zonder rekening te houden met de resultaatdeling als bedoeld in artikel 14;
- b. door de effecten van een waardeoverdracht als bedoeld in artikel 17 niet mee te wegen, voor zover de overschrijding uitsluitend het gevolg is van een waardeoverdracht als bedoeld in de Pensioenwet en daaraan gerelateerde wettelijke besluiten;
- c. door het effect van omzetting partnerpensioen in ouderdomspensioen en van ouderdomspensioen in partnerpensioen als bedoeld in artikel 9 lid 9.2 en 9.3 buiten beschouwing te laten;
- d. door het effect van variatie in de hoogte van de pensioenuitkering als bedoeld in artikel 5 lid 3 buiten beschouwing te laten.

14

RESULTAATDELING EN KORTING

Artikel 14.1

Het bestuur besluit jaarlijks of een toeslag (op basis van resultaatdeling) wordt verleend, rekening houdend met de financiële positie van het Pensioenfonds.

Het bestuur van het Pensioenfonds kan besluiten om:

- a. de opgebouwde aanspraken op levenslang ouderdomspensioen als bedoeld in artikel 5 lid 1 tijdens het deelnemerschap; en/of
- b. de premievrije aanspraken als bedoeld in artikel 15 lid 1 alsmede de ingegane pensioenen per 1 januari of 1 juli van enig jaar te verhogen op basis van resultaatdeling, gebaseerd op de financiële resultaten van het Pensioenfonds over het voorgaande jaar.

Artikel 14.2

De resultaatdeling hangt mede af van de financiële positie van het Pensioenfonds, waarbij de toereikendheidstoetsen en de eisen die ten aanzien hiervan door de toezichthouder gesteld worden, leidend zijn. Na advies van de actuaris kunnen de bovenmatige financiële middelen (geheel of gedeeltelijk) worden aangewend tot verhoging van de aanspraken. De resultaatdeling is voorwaardelijk en er bestaat geen recht op resultaatdeling. In de premie is geen opslag voor resultaatdeling opgenomen en op de financiële balans worden hiervoor ook geen voorzieningen gevormd. Er bestaat voor de langere termijn geen enkele zekerheid of en in hoeverre verhogingen zullen worden verleend.

Artikel 14.3

Voor elk van de in lid 14.1 genoemde aanspraken kunnen aparte verhogingen worden vastgesteld. De hoogten hiervan zullen op voorstel van de actuaris door het bestuur worden vastgesteld. Leidend is hierbij op welke wijze de financiële resultaten van het voorgaande jaar gerealiseerd zijn en aan welke factoren een positief resultaat is toe te rekenen.

Artikel 14.4

Indien aan het eind van enig jaar, de financiële positie ontoereikend is, kunnen de tot en met dat jaar reeds toegekende pensioenen van de deelnemers, gewezen deelnemers en de gepensioneerden worden verminderd tot een zodanig niveau dat de financiële positie wederom toereikend is. Deze situatie doet zich voor wanneer de dekkingsgraad van het Pensioenfonds minder is dan de door de toezichthouder voorgeschreven minimum dekkingsgraad, een en ander conform artikel 134 en 140 van de Pensioenwet.

Artikel 14.5

Het bestuur heeft het recht om de resultaatdeling, zoals vastgelegd in dit artikel onder lid 1 tot en met 3, te wijzigen in overeenstemming met de in de statuten omschreven formele vereisten ter zake van reglementswijzigingen. Toekomstige wijzigingen zijn bindend voor alle deelnemers, gewezen deelnemers en gepensioneerden.

Artikel 14.6

Ten aanzien van de in artikel 14.4 genoemde kortingsbepaling gelden bij of krachtens de Pensioenwet de volgende regels:

- a. het Pensioenfonds kan verworven pensioenaanspraken en pensioenuitkeringen uitsluitend verminderen indien:
  1. het Pensioenfonds gezien de beleidsdekkingsgraad niet voldoet aan de bij of krachtens artikel 131 van de Pensioenwet gestelde eisen ten aanzien van het minimaal vereist eigen vermogen of de bij of krachtens artikel 132 van de Pensioenwet gestelde eisen ten aanzien van het vereiste eigen vermogen;
  2. het Pensioenfonds niet in staat is binnen een redelijke termijn te voldoen aan artikel 131 of 132 van de Pensioenwet zonder dat de belangen van deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden, andere aanspraakgerechtigden of de werkgever onevenredig worden geschaad; en
  3. alle overige beschikbare sturingsmiddelen, met uitzondering van het beleggingsbeleid, zijn ingezet in het herstelplan, bedoeld in artikel 138 of artikel 139 van de Pensioenwet;
  4. indien de beleidsdekkingsgraad die op grond van artikel 138 van de Pensioenwet, zevende lid, is vastgesteld vijf maal opeenvolgend ligt onder de bij of krachtens artikel 131 van de Pensioenwet gestelde eisen ten aanzien van het minimaal vereist eigen vermogen en de dekkingsgraad bij die laatste vaststelling ook onder dat niveau ligt, neemt het Pensioenfonds binnen zes maanden maatregelen waardoor de dekkingsgraad van het Pensioenfonds direct voldoet aan artikel 131 van de Pensioenwet. Voor zover het bij de maatregelen vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten betreft, worden deze direct in de technische voorzieningen verwerkt en direct doorgevoerd;
- b. het Pensioenfonds informeert de deelnemers, gewezen deelnemers, gepensioneerden en de werkgever schriftelijk over het besluit tot vermindering van pensioenaanspraken en pensioenuitkeringen;
- c. de vermindering als bedoeld in dit artikel kan voor deelnemers en gewezen deelnemers op zijn vroegst 1 maand nadat deelnemers en gewezen deelnemers hierover zijn geïnformeerd. Voor pensioengerechtigden geldt een termijn van drie maanden.

15

RECHTEN BIJ BEËINDIGING DIENSTVERBAND

Artikel 15.1

Bij beëindiging van de deelneming op grond van artikel 2 lid 3c bestaat aanspraak op:

- a. de op het moment van beëindiging van de deelneming volgens artikel 5 lid 1 berekende ouderdomspensioenen, echter uitsluitend voor zover deze ouderdomspensioenen betrekking hebben op verstreken deelnemersjaren;
- b. partner- en wezenpensioen opgebouwd tot op het moment van beëindiging van de deelneming. Hiervan ontvangt de gewezen deelnemer een door het Pensioenfonds af te geven bewijsstuk.

Artikel 15.2

Bij beëindiging van het dienstverband door ontslag van een aspirant-deelnemer vervallen alle aanspraken.

16

AFKOOP

Artikel 16.1

Indien het jaarlijks ouderdomspensioen bij beëindiging van de deelneming vóór 1 januari 2018, het bedrag als genoemd in artikel 66 van de Pensioenwet op de pensioendatum niet te boven gaat, heeft het Pensioenfonds het recht twee jaar na het einde van het deelnemerschap, of de eerdere pensioendatum, gedurende zes maanden de pensioenaanspraken af te kopen. De afkoopsom wordt ter hand gesteld aan de gewezen deelnemer. Na de hiervoor bedoelde termijn van twee jaar en zes maanden kan het pensioenfonds slechts afkopen met instemming van de gewezen deelnemer.

Artikel 16.2

Indien het jaarlijks partnerpensioen of bijzonder partnerpensioen bij ingang respectievelijk op de scheidingsdatum het bedrag als genoemd in artikel 66 van de Pensioenwet op de pensioendatum niet te boven gaat, heeft het Pensioenfonds gedurende zes maanden het recht dit (bijzonder) partnerpensioen af te kopen.

Artikel 16.3

Het Pensioenfonds kan na de termijn van zes maanden als bedoeld in de vorige leden overgaan tot afkoop, indien de gewezen deelnemer respectievelijk de partner respectievelijk de gewezen partner daarmee instemt.

Artikel 16.4

Het Pensioenfonds heeft, voor zover de aanspraak op ouderdomspensioen minder bedraagt dan de afkoopgrens als bedoeld in artikel 66 van de Pensioenwet, het recht om bij ingang van het ouderdomspensioen de pensioenaanspraken met instemming van de gepensioneerde af te kopen.

Artikel 16.5

Indien het jaarlijks pensioen, ontstaan door beëindiging van de deelneming na 1 januari 2018, op de pensioendatum minder bedraagt dan de afkoopgrens als bedoeld in artikel 66 van de Pensioenwet heeft het Pensioenfonds het recht om bij ingang van het ouderdomspensioen de pensioenaanspraken ten behoeve van de gepensioneerde of zijn nabestaanden af te kopen, indien de gepensioneerde instemt met de afkoop.

Tevens heeft het Pensioenfonds het recht om, indien de deelneming is geëindigd vanaf 1 januari 2018, het op basis van de tot het tijdstip van beëindiging van de deelneming opgebouwde aanspraak op ouderdomspensioen, de uitkering van het ouderdomspensioen op jaarbasis op de reguliere ingangsdatum minder zal bedragen dan de afkoopgrens als bedoeld in artikel 66 van de Pensioenwet en de gewezen deelnemer instemt met de afkoop, af te kopen.

Dit is pas mogelijk nadat het Pensioenfonds na beëindiging van de deelneming ten minste vijf maal tevergeefs heeft gepoogd de overdrachtswaarde van de pensioenaanspraken van een gewezen deelnemer over te dragen als bedoeld in artikel 70a en na de beëindiging van de deelneming of, indien de deelneming is geëindigd tussen 1 januari 2018 en 1 januari 2019, na 1 januari 2019, ten minste vijf jaar is verstreken.

Artikel 16.6

De in artikel 16.1, 16.2, 16.4 en 16.5 genoemde bedragen zullen telkenjare per 1 januari bij ministeriële beschikking worden aangepast aan de ontwikkeling van het prijspeil.

Artikel 16.7

Het Pensioenfonds is verplicht om op verzoek van de gerechtigde tot een pensioen over te gaan tot afkoop van het deel van de pensioenaanspraken die fiscaal bovenmatig zijn.

Artikel 16.8

Voor het bepalen van de eenmalige uitkering wordt een afkoopvoet gehanteerd, die wordt vastgesteld op basis van collectieve actuariële gelijkwaardigheid. De afkoopvoet is in bijlage II van dit reglement opgenomen en door het bestuur vastgesteld.

17

ANTICUMULATIEBEPALING

Artikel 17.1

De som van het partnerpensioen, tijdelijk partnerpensioen en wezenpensioenuitkeringen en uitkeringen uit hoofde van de ANW zal 85 % van het laatst vastgestelde pensioensalaris niet overtreffen. Een eventuele reductie wordt naar evenredigheid verdeeld over de betrokken pensioenuitkeringen.

18

WAARDEOVERDRACHT

Artikel 18.1

Het Pensioenfonds is verplicht:

- a. op verzoek van een gewezen deelnemer de overdrachtswaarde van diens aanspraken op pensioen over te dragen, indien die waardeoverdracht er toe strekt het de rechthebbende mogelijk te maken om onder aanwending van die overdrachtswaarde bij een andere instelling aanspraken op pensioen te verwerven;
- b. op verzoek van een deelnemer een in het kader van het wettelijk recht op waardeoverdracht aangeboden overdrachtswaarde aan te wenden ter verwerving van aanspraken op pensioen voor die deelnemer.

Een en ander geschiedt conform de regels inzake waardeoverdracht bij of krachtens de Pensioenwet.

Artikel 18.2

De vaststelling van de waarde van de over te dragen aanspraken op pensioen, de met een aangeboden overdrachtswaarde in te kopen aanspraken op pensioen en de procedure aangaande de waardeoverdracht, geschieden conform de bij of krachtens de Pensioenwet vastgestelde reken- en procedureregels.

Artikel 18.3

Het Pensioenfonds maakt gebruik van het recht op automatische waardeoverdracht van kleine pensioenen ontstaan na 1 januari 2018, als gevolg van de Wet waardeoverdracht klein pensioen. Dit houdt in dat indien een aanspraak op ouderdomspensioen na beëindiging van het deelnemerschap minder bedraagt dan het afkoopbedrag genoemd in artikel 66 van de Pensioenwet, het Pensioenfonds de waarde van de aanspraken automatisch zal overdragen naar de pensioenuitvoerder van de nieuwe pensioenregeling van de gewezen deelnemer. De (gewezen) deelnemer heeft geen bezwaarmogelijkheid.

Met de inwerkingtreding van deze Wet zijn hele kleine aanspraken vervallen ($\leq$ € 2 bruto per jaar).

Artikel 18.4

Overdracht van de waarde van het partnerpensioen is slechts mogelijk na schriftelijke instemming van de eventuele partner van de gewezen deelnemer, behoudens de automatische overdracht van de waarde van het partnerpensioen conform artikel 18 lid 3.

Artikel 18.5

Het in artikel 18 lid 1 bepaalde is slechts van toepassing voor zover de pensioenaanspraken zijn vastgesteld op grond van een deelnemerschap dat op of na 8 juli 1994 is geëindigd.

19

VERPLICHTINGEN VAN DE DEELNEMERS, HERVERZEKERING

Artikel 19.1

Iedere deelnemer is verplicht zijn volle medewerking te verlenen aan de goede uitvoering van de bepalingen van dit reglement. De deelnemer is met name verplicht aan het bestuur alle gevraagde inlichtingen te verstrekken. De (her)verzekeringsvoorwaarden zijn van toepassing op de betreffende delen van de pensioenaanspraken krachtens dit reglement. Deze voorwaarden liggen voor iedere deelnemer ter inzage bij het bestuur.

Artikel 19.2

Voor zover het Pensioenfonds ter waarborging van de pensioenverplichtingen herverzekeringen heeft gesloten, zullen de pensioenverplichtingen jegens de betrokkene worden verminderd, indien en naarmate de herverzekeraar volgens de overeenkomst voor herverzekering of op grond van bepaalde dood- en invalideringsoorzaken de herverzekerde bedragen niet of niet volledig uitkeert. De gronden van uitsluiting zijn vastgelegd in de betreffende overeenkomst met de herverzekeraar en betreffen onder andere:

- a. enige niet Nederlandse krijgsmacht of enige vreemde gewapende diensten;
- b. een ongeval verband houdende met de deelneming aan de auto- en motorrensport.

De polis ligt ter inzage bij het secretariaat van het Pensioenfonds.

20

WIJZIGING OF BEËINDIGING

Artikel 20.1

Conform artikel 10.2.4. van de statuten van het Pensioenfonds behoudt de Vennootschap zich de bevoegdheid voor zijn bijdrage aan de pensioenregeling in geval van ingrijpende wijziging van omstandigheden te beëindigen of te verminderen.

Artikel 20.2

Het bestuur zal in overleg met de Vennootschap ten gunste van een deelnemer of groep van deelnemers respectievelijk hun partners en wezen van dit reglement afwijken, wanneer de deelnemer en/of de Vennootschap het Pensioenfonds door (een) extra storting(en) hiertoe in staat stelt en/of vrije middelen van het Pensioenfonds dit toelaten. De hier bedoelde afwijkingen zullen in een pensioenbrief worden vastgelegd.

Artikel 20.3

De Vennootschap kan de pensioenovereenkomst zonder instemming van de werknemer wijzigen, indien er sprake is van een zodanig zwaarwichtig belang van de Vennootschap dat het belang van de werknemer dat door de wijziging zou worden geschaad daarvoor naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid moet wijken.

21

ONVOORZIENE GEVALLEN, GESCHILLEN

Artikel 21.1

In incidentele gevallen, niet van algemene aard zijnde, waarin dit reglement niet voorziet, alsmede in gevallen van twijfel aangaande de bedoeling of uitleg van de hierin voorkomende bepalingen en in de geschillen tussen het bestuur en de deelnemer, welke uit de toepassing van dit reglement voortvloeien, beslist het bestuur. De met redenen omklede beslissing wordt ter kennis van de deelnemer gebracht.

Artikel 21.2

Klachten betreffende de uitvoering van de regeling dienen te worden gemeld bij het bestuur van het Pensioenfonds.

22

OVERGANGSBEPALINGEN

Artikel 22.1

Voor degenen die op 30 juni 1981 reeds deelnemer waren van het Pensioenfonds, gelden de in artikel 19 lid 1 van het pensioenreglement versie 7 januari 2004 vastgelegde overgangsbepalingen.

Artikel 22.2

Per 1 januari 2006 is de pensioendatum gewijzigd van 63,5 jaar naar 65 jaar. Voor alle (gewezen) deelnemers (behoudens diegenen die dit schriftelijk hebben aangegeven) zijn de aanspraken van het tijdelijk ouderdomspensioen (tussen 63,5 jaar en 65 jaar) en het ouderdomspensioen (vanaf 63,5 jaar) op collectief actuairueel neutrale wijze omgerekend naar een nieuw ouderdomspensioen (vanaf 65 jaar).

Artikel 22.3

Voor diegenen die uitkeringen krachtens de WAO ontvangen, blijven de desbetreffende bepalingen van het reglement d.d. 1 januari 2006 van kracht.

Artikel 22.4

Per 1 januari 2013 is de pensioenrichtleeftijd gewijzigd van 65 jaar naar 67 jaar. Van alle actieve en alle gewezen deelnemers zijn de aanspraken van het ouderdomspensioen (vanaf 65 jaar) op collectief actuairueel neutrale wijze omgerekend naar een nieuw ouderdomspensioen (vanaf 67 jaar).

23

BESLAG EN VERVREEMDING

Artikel 23.1

Beslag op pensioenen ingevolge dit reglement is niet toegestaan, tenzij de beslaglegger volgens de wet aanspraak heeft, in welk geval beslag mogelijk is.

Artikel 23.2

Overdracht, in pandgeving of elke andere handeling, waardoor ten aanzien van de pensioenaanspraken door de deelnemer, gewezen deelnemer of enige andere belanghebbende aan een ander recht zou worden verleend, is slechts in zoverre geldig als:

- verpanding plaatsvindt voor het verlenen van zekerheid voor het verkrijgen van uitstel van betaling als bedoeld in artikel 25, lid 5 van de Invorderingswet 1990; of
- vervreemding plaatsvindt op grond van artikel 57, lid 5 van de Pensioenwet.

Artikel 23.3

Volmacht tot invordering van het pensioen, in welke vorm en onder welke benaming ook verleend, is steeds herroepelijk.

Artikel 23.4

De krachtens dit reglement verleende pensioenen of pensioenaanspraken kunnen niet worden afgekocht, vervreemd, prijsgegeven, dan wel formeel of feitelijk voorwerp van zekerheid worden, anders dan in de gevallen voorzien of bij krachtens de Pensioenwet.

24

INWERKINGTREDING

Dit reglement is gebaseerd op voorgaande reglementen, waarvan de eerste in werking is getreden met ingang van 1 januari 1998.

Op 21 maart 2003 zijn diverse wijzigingen doorgevoerd met terugwerkende kracht tot 1 januari 2002. Het reglement is ter invoering van een nieuwe regeling gewijzigd met ingang van 1 januari 2005; tevens heeft een omnummering plaatsgevonden.

Vanwege aanpassing in de pensioenleeftijd is het reglement met ingang van 1 januari 2006 gewijzigd.

Met name vanwege de invoering van de Pensioenwet is dit reglement aangepast en met ingang van 1 januari 2007 van kracht.

Vanwege het dekkingstekort van eind 2008 zijn in het kader van het herstelplan per 1 januari 2009 diverse wijzigingen in premie en opbouw doorgevoerd, aangevuld met extra maatregelen per eind 2010, per eind 2011 en per eind 2012.

Per 1 januari 2013 is de pensioendatum veranderd van 65 naar 67 jaar; het reglement is hierop aangepast.

Per 1 januari 2014 en 2015 zijn enkele beperkte aanpassingen in het partnerpensioen doorgevoerd.

Per 1 januari 2019 is de mogelijkheid van deeltijdpensioen in de pensioenregeling opgenomen. Tevens is het mogelijk gemaakt om automatische waardeoverdracht te realiseren van kleine pensioenen (ontstaan na 1 januari 2018).

Per 1 januari 2016, 2017, 2018, 2019, 2020 en 2021 zijn diverse jaarlijkse aanpassingen ten aanzien van het opbouwpercentage, franchise, het maximaal pensioengevend salaris en de afkoopgrens klein pensioen doorgevoerd. Per 1 januari 2019, 2020 en 2021 zijn tevens de flexibiliseringsfactoren en afkoopfactoren (bijlage I en II) herzien.

Per 1 januari 2019 zijn de artikelen 14 lid 6, 16 lid 1 t/m 8 en 18 lid 1 t/m 5 geactualiseerd aan wettelijke bepalingen. Vastgesteld in de vergadering van het bestuur van de Stichting Pensioenfonds Witteveen+Bos d.d. 9 april 2019.

Per 1 januari 2020 is in artikel 5 lid 2 onder a, artikel 5 lid 4, artikel 9 lid 2 onder c en artikel 16 lid 8 aangepast dat jaarlijks nieuwe omzettingfactoren en afkoopvoeten worden geactualiseerd. Tevens zijn (tekstuele) aanpassingen doorgevoerd in artikel 5.4 (correctie), 2.5 (actualisatie), 14.4 (verduidelijking), 16.1 (actualisatie), 16.5 (verduidelijking) en 16.2, 16.4 en 16.5 (vereenvoudiging).

Per 1 januari 2021 wordt voor het maximum pensioensalaris en de franchise in Begripsbepalingen en voor de afkoopgrens klein pensioen in artikel 18 lid 3 verwezen naar bijlage III. Voor het premiebeleid is een extra artikel 12 lid 9 opgenomen. Hiermee wordt voor het jaar 2021 27,5 % premie beschikbaar gesteld voor opbouw tenzij dit tot gevolg heeft dat zonder de 2,5 % herstellpremie de pensioenen moeten worden gekort.

Artikel 12 lid 8 is overeenkomstig aangepast. In artikel 18 lid 4 is verduidelijkt dat voor de overdracht van de waarde van het partnerpensioen geen schriftelijke instemming van de eventuele partner van de gewezen deelnemer nodig is bij een automatische waardeoverdracht conform artikel 18 lid 3.

J.N. de Koning
voorzitter

I.J.M. de Beer
secretaris

Bijlage(n)

BIJLAGE: SEKSENEUTRALE EN KOSTENNEUTRALE OMZETTINGSFACTOREN 2021

Bij vragen over de omzettingsfactoren kan contact worden opgenomen met Appel Pensioen.

Tabel I.1 Vervroegingsfactoren voor ouderdomspensioen

	Ouderdomspensioen
Leeftijd	na vervroeging
55	61,4%
56	63,5%
57	65,7%
58	68,1%
59	70,7%
60	73,4%
61	76,4%
62	79,6%
63	83,0%
64	86,7%
65	90,8%
66	95,2%
67	100,0%

Voor tussenliggende leeftijden kan lineair worden geïnterpoleerd.

Voorbeeld

Indien een 65-jarige deelnemer kiest om het levenslang ouderdomspensioen vanaf 67 jaar te vervroegen in direct ingaand levenslang ouderdomspensioen, dan wordt het levenslang ouderdomspensioen vanaf 67 jaar omgezet in een direct ingaand levenslang ouderdomspensioen ter grootte van 90,8% van het levenslang ouderdomspensioen vanaf leeftijd 67. Het nabestaandenpensioen is na de vervroeging gelijk aan het niveau vóór vervroeging.

Tabel I.2 Hoog/laag-uitruilfactoren van ouderdomspensioen

Leeftijd	Ouderdomspensioen tot leeftijd 67		Leeftijd	Ouderdomspensioen tot leeftijd 72
55	118,1%		55	113,0%
56	118,9%		56	113,5%
57	119,7%		57	114,1%
58	120,5%		58	114,7%
59	121,5%		59	115,3%
60	122,5%		60	116,0%
61	123,6%		61	116,7%
62	124,8%		62	117,5%
63	126,2%		63	118,4%
64	127,7%		64	119,4%
65	129,4%		65	120,5%
66	131,2%		66	121,7%
			67	123,1%
			68	124,6%
			69	126,4%
			70	128,4%
			71	130,7%

Voor tussenliggende leeftijden kan lineair worden geïnterpoleerd.

Voorbeeld 1

Indien de deelnemer vanaf de 61-jarige leeftijd kiest voor de volgende hoog/laag constructie:

- de eerste 6 jaar een hogere uitkering en daarna een lagere uitkering;
- de hoge uitkering is $33 \frac{1}{3}$ % hoger dan de lage uitkering,

dan wordt er vanaf de 61-jarige leeftijd een tijdelijk ouderdomspensioen verkregen ter grootte van 123,6 % maal het oorspronkelijke direct ingaande levenslange ouderdomspensioen en vanaf de 67-jarige leeftijd een levenslang ouderdomspensioen ter grootte van 75 % maal 123,6 % maal het oorspronkelijke direct ingaande levenslange ouderdomspensioen.

Het nabestaandenpensioen wordt niet beïnvloed door de hoog/laag-uitruil.

Voorbeeld 2

Indien de deelnemer vanaf de 65-jarige leeftijd kiest voor de volgende hoog/laag constructie:

- de eerste 7 jaar een hogere uitkering en daarna een lagere uitkering;
- de hoge uitkering is $33 \frac{1}{3}$ % hoger dan de lage uitkering,

dan wordt er vanaf de 65-jarige leeftijd een tijdelijk ouderdomspensioen verkregen ter grootte van 120,5 % maal het oorspronkelijke direct ingaande levenslange ouderdomspensioen en vanaf de 72-jarige leeftijd een levenslang ouderdomspensioen ter grootte van 75 % maal 120,5 % maal het oorspronkelijke direct ingaande levenslange ouderdomspensioen.

Het nabestaandenpensioen wordt niet beïnvloed door de hoog/laag-uitruil.

Tabel I.3 Uitruilfactoren van partnerpensioen en ouderdompensioen

Leeftijd	Extra ouderdompensioen na uitruil nabestaandenpensioen	Extra partnerpensioen na uitruil ouderdompensioen
55	20,3%	431,7%
56	21,0%	415,3%
57	21,8%	399,5%
58	22,7%	384,3%
59	23,6%	369,6%
60	24,5%	355,4%
61	25,4%	341,7%
62	26,4%	328,6%
63	27,4%	315,9%
64	28,5%	303,7%
65	29,6%	292,0%
66	30,7%	280,8%
67	31,9%	270,1%

Voor tussenliggende leeftijden kan lineair worden geïnterpoleerd.

Voorbeeld

Onderstaande uitwerking heeft betrekking op een 65-jarige deelnemer met EUR 1.000,- opgebouwd levenslang ouderdompensioen vanaf de 67-jarige leeftijd (OP 67), en een latent nabestaandenpensioen (NP) ter grootte van EUR 700,-

Situatie op leeftijd 65 vóór vervroeging	Bedrag in EUR	Situatie op leeftijd 65 ná vervroeging (zie bijlage 1)	Bedrag in EUR
OP 67	1.000,-	OP direct ingaand	908,- (=1.000 x 90,8 %)
Latent NP	700,-	Latent NP	700,-

Situatie op leeftijd 65 vóór uitruil nabestaandenpensioen	Bedrag in EUR	Situatie op leeftijd 65 ná uitruil nabestaandenpensioen	Bedrag in EUR
OP direct ingaand	908,--	OP direct ingaand	1.115,20 (=908+700 x 29,6 %)
Latent NP	700,--	Latent NP	0,--

BIJLAGE: AFKOOPVOET NAAR LEEFTIJD EN PENSIOENSOORT 2021

Bij vragen over de afkoopvoeten kan contact worden opgenomen met Appel Pensioen.

Tabel II.1 Afkoopvoet naar leeftijd en pensioensoort

Leeftijd	Ouderdomspensioen vanaf leeftijd 67	Latent nabestaandenpensioen
21	13,928	3,123
22	14,125	3,195
23	14,323	3,269
24	14,522	3,344
25	14,722	3,420
26	14,923	3,497
27	15,125	3,575
28	15,328	3,654
29	15,532	3,734
30	15,735	3,815
31	15,938	3,897
32	16,141	3,979
33	16,344	4,062
34	16,546	4,145
35	16,746	4,229
36	16,945	4,313
37	17,141	4,397
38	17,334	4,481
39	17,524	4,566
40	17,710	4,650
41	17,891	4,733
42	18,067	4,816
43	18,236	4,898
44	18,397	4,979
45	18,550	5,058

Leeftijd	Ouderdomspensioen vanaf leeftijd 67	Latent nabestaandenpensioen
46	18,693	5,136
47	18,826	5,212
48	18,948	5,286
49	19,061	5,357
50	19,166	5,425
51	19,262	5,491
52	19,352	5,552
53	19,435	5,609
54	19,512	5,661
55	19,584	5,709
56	19,652	5,751
57	19,715	5,787
58	19,777	5,815
59	19,837	5,837
60	19,895	5,851
61	19,951	5,857
62	20,007	5,854
63	20,063	5,843
64	20,121	5,822
65	20,182	5,793
66	20,250	5,752
67	20,328	5,701

Tabel II.2 Afkoopvoet naar leeftijd en pensioensoort

Leeftijd	Ingegaan nabestaandenpensioen	Leeftijd	Ingegaan nabestaandenpensioen
21	56,753	67	20,366
22	56,190	68	19,480
23	55,616	69	18,604
24	55,032	70	17,737
25	54,436	71	16,879
26	53,829	72	16,035
27	53,210	73	15,203
28	52,579	74	14,387
29	51,937	75	13,587
30	51,283	76	12,805
31	50,616	77	12,042
32	49,937	78	11,298
33	49,246	79	10,578
34	48,542	80	9,881
35	47,827	81	9,211
36	47,100	82	8,567
37	46,360	83	7,950
38	45,609	84	7,360
39	44,845	85	6,799
40	44,070	86	6,273
41	43,283	87	5,777
42	42,486	88	5,314
43	41,677	89	4,883
44	40,857	90	4,485
45	40,028	91	4,121
46	39,188	92	3,784

Leeftijd	Ingegaan nabestaandenpensioen	Leeftijd	Ingegaan nabestaandenpensioen
47	38,340	93	3,475
48	37,482	94	3,195
49	36,615	95	2,941
50	35,740	96	2,712
51	34,856	97	2,507
52	33,967	98	2,325
53	33,071	99	2,164
54	32,171	100	2,024
55	31,266	101	1,907
56	30,357	102	1,803
57	29,445	103	1,712
58	28,532	104	1,632
59	27,617	105	1,562
60	26,702	106	1,500
61	25,789	107	1,446
62	24,877	108	1,399
63	23,967	109	1,358
64	23,060	110	1,322
65	22,156	111	1,291
66	21,258	112	1,264
		113	1,240
		114	1,219

Tabel II.3a Afkoopvoet naar leeftijd en pensioensoort

Leeftijd	Ingegaan wezenpensioen
0	18,288
1	17,284
2	16,278
3	15,269
4	14,257
5	13,243
6	12,226
7	11,206
8	10,184
9	9,159
10	8,133
11	7,107
12	6,082
13	5,059
14	4,038
15	3,022
16	2,010
17	1,002
18	-

Tabel II.3b Afkoopvoet naar leeftijd en pensioensoort

Leeftijd	Ingegaan wezenpensioen
18	9,159
19	8,133
20	7,107
21	6,082
22	5,059
23	4,038
24	3,022
25	2,010
26	1,002
27	-

BIJLAGE: ACTUARIËLE GRONDSLAGEN

Tabel III.1 Actuariële grondslagen

Actuariële grondslagen	Boekjaar 2020	Boekjaar 2021
interest voor omzettingsfactoren en afkoopvoeten	rentetermijnstructuur zoals gepubliceerd door DNB 30 september 2019	rentetermijnstructuur zoals gepubliceerd door DNB 30 september 2020
sterfte	prognosetafel AG2018 met fondsspecifieke ervaringssterfte W+B 2018	prognosetafel AG2020 met fondsspecifieke ervaringssterfte W+B 2020
leeftijdsverschil	man is 3 jaar ouder verondersteld dan vrouw	man is 3 jaar ouder verondersteld dan vrouw
partnerfrequenties	CBS 2016 frequenties tot pensioendatum, daarna werkelijke burgerlijke staat	CBS 2016 frequenties tot pensioendatum, daarna werkelijke burgerlijke staat
wezenopslag	2 % van latent partnerpensioen van (gewezen) deelnemers jonger dan 67 jaar	2 % van latent partnerpensioen van (gewezen) deelnemers jonger dan 67 jaar
kosten	3,3 % van de netto TV	3,3 % van de netto TV

Tabel III.2 Overige actuariële veronderstellingen

Overige veronderstellingen		
verdeling man / vrouw	90 % / 10 %	gebaseerd op de technische voorziening uit het jaarwerk 2017
uitruilkans PP naar OP vrouw	20 %	conform de gehanteerde partnerfrequenties is circa 80 % van de mannen gehuwd op de pensioenleeftijd. Aangenomen wordt dat de overige 20 % gebruik maakt van uitruil
verdeling man / vrouw ingeval PP naar OP wordt uitgeruild	65 %	conform de gehanteerde partnerfrequenties is circa 70 % van de vrouwen gehuwd op de pensioenleeftijd. Aangenomen wordt dat de 30 % niet gehuwden en de helft van de gehuwden (35 %) gebruik maakt van uitruil
verdeling man / vrouw ingeval van afkoop	73 % / 27 %	de verhouding man / vrouw is 90 % / 10 % van de 90 % mannen ruilt 20 % het PP uit naar OP, terwijl van de 10 % vrouwen 65 % het PP uitruilt naar OP. Hieruit volgt dat van alle uitruil PP naar OP het voor 73 % (zijnde $(20\% \times 90\%) / (20\% \times 90\% + 65\% \times 10\%)$) een man betreft
verdeling man / vrouw ingeval van afkoop	60 % / 40 %	bij afkoop wordt gekeken naar pensioenen onder de afkoopgrens van kleine pensioenen (grens 2017: € 467,89). Op basis van het jaarwerk 2017 bestaat circa 60 % van deze groep uit mannen

Tabel III.3 Overige veronderstellingen

Overige veronderstellingen	Boekjaar 2020	Boekjaar 2021
maximum pensioensalaris	EUR 110.111,00	EUR 112.189,00
franchise	EUR 21.831,00	EUR 22.093,00
opbouw ouderdomspensioen als % van pensioengrondslag	1,15 %	1,275 %
afkoopgrens klein pensioen	€ 497,27	€ 503,24